

var likt vienādības zīmi ar vērtību izglītību

mūsdienīgi un būs aktuāli skolēniem visu dzīvi. Ja skolotāji vēl piemeklē interesantas metodes, kā apgūt kādu tēmu, tad skolēni ar lielu aizrautību arī iesaistās to apgūvē. „Turklāt šīs ir tēmas, par kurām interesējas arī ģimenē. Skolēns, atgriezoties mājās, uz vecāku jautājumu „Ko šodien jaunu uzzināji?” var atbildēt, ka, piemēram, ir pētījuši preču marķējumu un uzzinājuši par godīgas tirdzniecības zīmēm uz dažādiem produktiem. Ģimene kopīgi var izskatīt produktu skapišus un pārliecināties, vai viņi, iegādājoties preces, atbalsta audzētājus un ražotājus, kas saņem taisnīgu atalgojumu. Tiek iesaistīti arī citi ģimenes locekļi: jaunākie vai vecākie brāļi, māsa, vecvecāki. Tādējādi veidojas paaudžu redzējums par mūsdienās aktuāliem

FOTO: Andris Bērziņš

IAC direktore Iveta Vēse konferencē uzsvēra, ka AI / GI ir rosinājusi iepazīt un izziņāt to, kā attīstāties savā valstī un kas notiek pasaulē, un diskutēt un aizdomāties par to.

jautājumiem,” norāda S. Falka.

Savukārt A. Aukšmuksta papildina, ka pēc šādu tēmu apguves skolā arī ģimenē var izvērtēt, cik daudz līdzekļu tērējam pārtikas iegādei, cik daudz pārtikas izmetam ārā, kā tērējam enerģiju, vai šķirojam atkritumus. Tie visi patlaban ir ļoti aktuāli un reizē arī globāli jautājumi, ko var apgūt, praktiski darbojoties – pārvēršot zināšanas darbībā. Tas nav atrauti no reālās dzīves, jo ir nepieciešamas zināšanas, praktiskā darbošanās, kas veido attieksmi, ko tikai stāstot nevar panākt.

„Praktiski šiem materiāliem par globālo izglītību var likt vienādības zīmi ar vērtību izglītību, jo viss ir ciešā sazobē, kur ir saskatāmas kopsakarības,” vērtē S. Falka.

A. Aukšmuksta iesaka skolotājiem tēmu apgūvē iesaistīt arī vecākus, kuri ir daudz ceļojuši, guvuši savu darba un dzīves pieredzi, ko var lietderīgi izmantot nodarbībās.

Viņa pieļauj domu, ka šie materiāli ir un būs aktuāli arī skolotājiem, kuru klasēs ieradīsies reemigrējušie skolēni vai trešo valstu pilsoņi, kuri, iespējams, nezinās latviešu valodu, bet kuriem būs savs redzējums par pasauli, ko arī var izmantot kā resursu.

Piedāvās kritērijus AI / GI efektivitātes mērīšanai

IAC sadarbības partneri projektā „Globālā dimensija sociālo zinātņu mācību priekšmetos” ir Lidsas attīstības izglītības centrs un organizācija „Mondo”, kas gan darbojas AI / GI jomā, gan sniedz humāno palīdzību. Lidsas attīstības izglītības centra pārstāvis Ā. Rensons kopā ar kolēģi Gilu Morleju no Prīsthorpas vidusskolas dalījās pieredzē, kā izmantot drāmas metodi, lai skolēni labāk izprastu jautājumus par transatlantisko verdzību sendienās un arī mūsdienās. G. Morleja atzina, ka drāmas metode viņu skolās ir ļoti plaši izplatīta dažādu tēmu apgūvē, jo tādējādi skolēni var iestāties dažādu cilvēku lomās, kuru dzīvesveids viņiem ir jāizzina, tas mudina pilnveidot viņu prasmes publiski uzstāties, formulēt viedokli, paust savu attieksmi.

Lidsas organizācijas kolēģi projekta gaitā ir izstrādājuši kritērijus, kā izmērīt AI / GI efektivitāti, ietek-

FOTO: Andris Bērziņš

„Globālās izglītības centra „Mondo” pārstāve Johanna Helina iepazīstina ar igauņu kolēģu izstrādātajiem resursiem mazākumtautību skolām.

mi un kvalitāti, kas vasaras sākumā būs publicēta projekta mājaslapā <http://www.globalaizglitiba.lv/>.

Savukārt igauņu kolēģi sadarbībā ar ģeogrāfijas un sociālo zinātņu skolotājiem ir izstrādājuši materiālus krievu valodā. Tajos ir iekļautas cilvēces galvenās problēmas mūsdienu pasaulē, lai skolēni tās apzinātos un spētu definēt savu uzvedību un attieksmi pret tām.

Daļa materiālu ir iekļauta pro-

FOTO: Andris Bērziņš

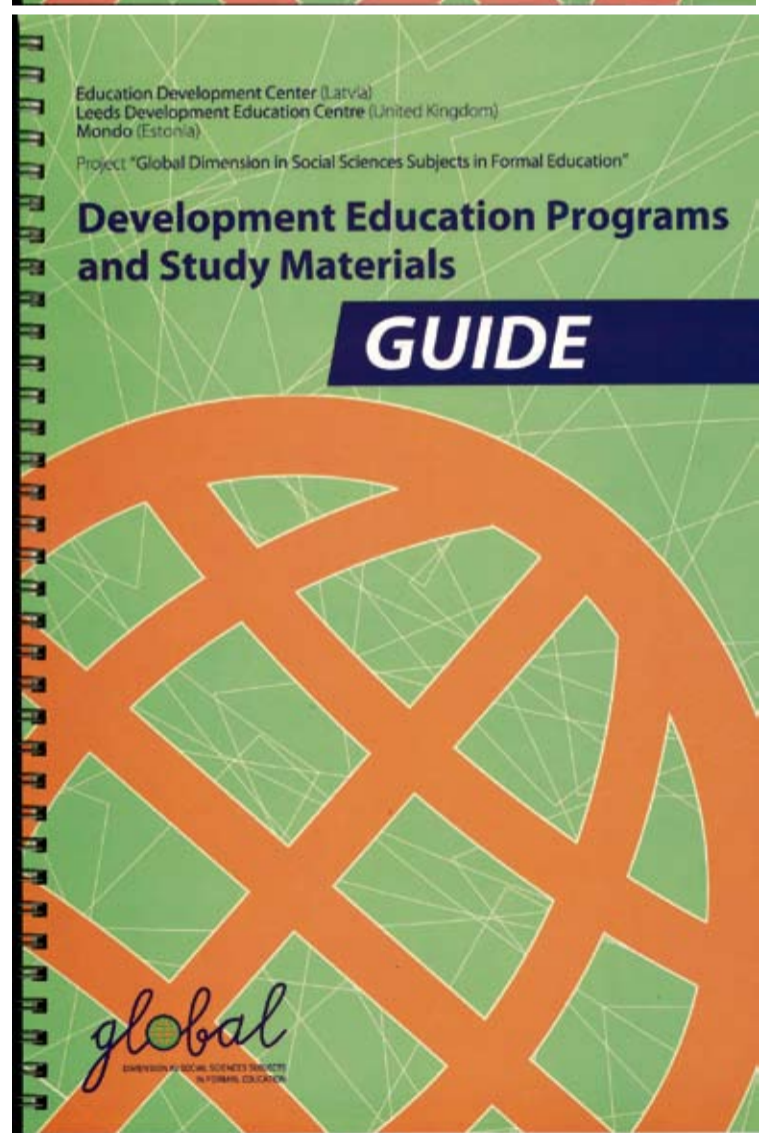
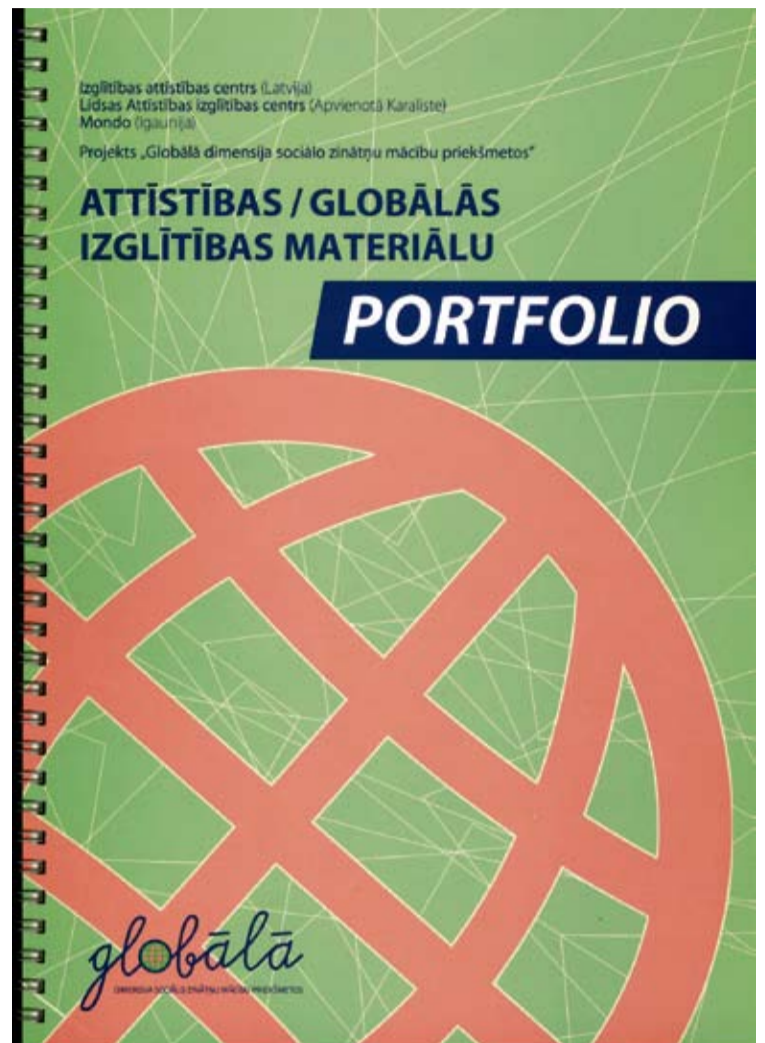
Tukuma 2. vidusskolas direktora vietniece audzināšanas darbā Evita Korna dalās pieredzē, kā skolā tiek izmantoti IAC izstrādātie resursi.

jekta portfolio, ko projektā iesaistītās skolas saņēma drukātā formātā, taču ar pārējiem materiāliem krievu valodā var iepazīties „Mondo” mājaslapā http://mondo.org.ee/wp-content/uploads/2014/11/portfolio_rus.pdf.

Izstrādās ieteikumus GI / AI dimensijas iekļaušanai skolu darba kārtībā

Lai gan 2015. gads iezīmē projekta „Globālā dimensija sociālo zinātņu mācību priekšmetos” ieviešanu noslēguma fāzē, ne mazāk būtisks laika posms šajā gadā tiek paredzēts projektā tapušo PORTFOLIO un GUIDE testēšanai Igaunijā, Čehijā un Lielbritānijā. Arvalstu pedagogu sniegtās rekomendācijas tiks ievērotas, izstrādājot ieteikumus AI / GI dimensijas iekļaušanai skolu darba kārtībā, kas projekta noslēgumā būs pieejams gan visās projekta valstīs, gan citās ES valstīs. Tiks izstrādāti AI / GI efektivitātes kritēriji sociālo zinātņu mācību priekšmetos, lai palīdzētu izvērtēt auditorijas izpratni globālajā tematikā. Projekta labās prakses un pieredzes nodošana starptautiskajai sabiedrībai notiks globālās izglītības forumā, kas notiks šā gada 8.–10. jūnijā Valmierā Vidzemes Augstskolā, pulcējot apmēram 60 izglītības un attīstības jomas profesionāļus no izglītības iestādēm, pašvaldību, valsts pārvaldes institūcijām, nevalstiskajām organizācijām, akadēmiskās un zinātniskās pētniecības struktūrām no vairāk nekā desmit valstīm.

Plašāku ieskatu projekta aktivitātēs, projektā izdotajos PORTFOLIO un GUIDE materiālos var gūt projekta mājaslapā [www.globalaizglitiba.lv.](http://www.globalaizglitiba.lv/)

Projekts (Nr. DCI-NSAED/2012/280-401) tiek īstenots ar ES finansiālu atbalstu Attīstības un sadarbības biroja „EuropeAid” programmas ietvaros. Par materiāla saturu atbild IAC, un tas nevar tikt uzskatīts par ES vai Latvijas valsts viedokli.